

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2024/01003)

Förslag om sänkt ersättningsnivå för expertskatt Förslaget i sammandrag

I promemorian föreslås att ersättningsnivån för expertskatt enligt den så kallade beloppsregeln sänks så att den omfattar arbetstagare vars lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger **en och en halv gång prisbasbeloppet** för det kalenderår då arbetet påbörjas.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Sacos ställningstagande

För att i högre grad kunna attrahera utländska forskare, experter och nyckelpersoner till svenskt arbetsliv har Sverige i likhet med flera andra länder en särskild skattelättnad för detta ändamål, den så kallade expertskatten. Den är speciellt viktig i ett land med höga marginalskatter. OECD konstaterar exempelvis att den nationella förmågan att rekrytera talanger har en avgörande roll för länders möjlighet att hantera kompetensförsörjning och en åldrande befolkning. Länder som inte deltar i den globala konkurrensen om högkvalificerade migranter riskerar att hamna på efterkälken. I det avseendet är skattelättnader en faktor som har en viss betydelse.

Kriterierna för expertskatten varierar stort mellan olika länder, vilket också är fallet bland de nordiska länderna. Skillnaden i utnyttjandet mellan Sverige och Danmark är ett ofta förekommande exempel, där antalet rekryteringar är många gånger fler i Danmark än i Sverige, trots Sveriges större befolkning. Utvärderingar som gjorts visar att utformningen av dessa kriterier har en inverkan på antalet rekryteringar.

I promemorian föreslås nu att beloppsregelns lönenivå sänks, vilket gör att fler kommer att kunna kvalificera sig för expertskattereglerna. I en forskningsrapport skriven av en forskare från forskningsinstitutet Ratio genomförs en skattning av effekten på den totala faktorproduktiviteten av att sänka lönenivån enligt beloppsregeln från 2 till 1,5 prisbasbelopp per månad.¹ Forskaren finner positiva och signifikanta effekter på produktiviteten. Resultaten från rapporten förefaller därför lovande.

¹ Halvarsson, D. (2024), "Utländska experter och produktiviteten i svenska företag", rapport beställd av Svenskt Näringsliv.

Nu pågår dock samtidigt en offentlig utredning som har tillsatts (dir. 2023:81) med syfte att bland annat analysera om lönenivån enligt beloppsregeln bör sänkas och om lönenivån bör vara differentierad, och då ta hänsyn till att löneläget kan skilja sig åt mellan olika yrkeskategorier. Denna utredning ska redovisa sina resultat senast den 15 januari 2025. Det finns all anledning att invänta resultaten från deras analys för att därefter ta ett helhetsgrepp om expertskatten och reformera den i en riktning som innebär bättre förutsebarhet, effektivitet och därigenom ökad ändamålsenlighet. Det är oklart vilket syftet skulle vara med att föregå den utredningens slutsatser. Det framgår inte heller av promemorian.

I ljuset av de resultat som presenteras i den forskningsrapport som hänvisas till ovan är Saco positivt inställd till att sänka lönenivån enligt beloppsregeln. Saco anser att det är viktigt att expertskattereglerna i Sverige är konkurrenskraftiga ur ett internationellt perspektiv. Men Saco är mycket kritisk till att förslag läggs fram parallellt med en pågående utredning som dessutom snart är klar med sin analys. Regeringen bör invänta de analyser, slutsatser och förslag som offentliga utredningar är tillsatta att presentera.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Thomas Andrén
Välfärdsekonom